

UČITELJSKI TOVARIŠ

Glasi avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati samo na naslov:

Uredništvo Učiteljskega Tovariša v Idriji.

Rokopisov ne vračamo.

Vse pošiljatve je pošiljati franko.

Učiteljski Tovariš izhaja vsak petek popoldne. Ako je ta dan praznik, izide list dan pozneje.

Vse leto velja . . . 10.— K
pol leta 5.— "
četrt leta 2:50 "
posamezne številke po 20 h.

Za oznanila je plačati od enostolpne petit-vrste, če se tiska enkrat . . . 14 h
" " " dvakrat . . . 12 "
" " " trikrat . . . 10 "
za nadaljna uvrščenja od petit-vrste po 8 h.
Oznanila sprejema Učiteljska tiskarna (telefon št. 118).

Za reklamne notice, pojasnila, poslana, razpise služb je plačati po 20 h za petit-vrsto. Priloge poleg poštnine 15 K.

Naročnino, reklamacije, to je vse administrativne stvari je pošiljati samo na naslov:

Upravišтво Učiteljskega Tovariša v Ljubljani.

Poštna hranilnica št. 53.160.

Reklamacije so proste poštnine.

„Novi Čas“ — obsojen.

(Z Goriškega.)

Najgrši farizeji Kristovega časa niso mogli biti tako nesramni, kakor so nekateri poročevalci „Novega Časa“. Dobe se novostrujarski ljudje, ki vidijo črno tam, kjer drugi niso zapazili nobene nekorektnosti, ljudje, ki napravljajo iz muhe slona, iz kreposti pregreho, iz grešnih ljudi junake. Krist je take ljudi primerjal pobeljenim grobovom in volkovom v ovčjih oblačilih. To so politički razbojniki, ki izkušajo siloma vzeti čast in ugled svojim političkim nasprotnikom, ki se z njih postopanjem in nasilnostjo ne strinjajo. To so v resnici zavodniki ljudstva, in gorje mu, če pojde za njimi!

Take poročevalce opisuje klerikalna „Gorica“ v št. 69. z dne 30. avgusta 1910 z besedami: „Člankar, besni prismoda in lažnik, pa tudi ne pozna in neče poznati državnega šolskega zakona, iz katerega navaja nekaj iztrganih besed, ki dajejo ves drug pomen nego ves dotični paragraf v zvezi z deželno šolsko postavo. Taki lažniki in obrekovalci se postavljajo na čelo v boju zoper liberalno učiteljstvo! Proč s takimi blazniki, ki kompromitirajo stvar, preden jo vzamejo v roke. Laž, obrekovanje, natolcevanje niso sredstva, s katerimi naj se pobija liberalizem. V to je treba čiste vesti in čiste pameti!“

„Primorski list“ z dne 21. julija 1910, št. 59. je poročal, da se je na „Mednarodnem Marijinem kongresu“ dne 18. julija 1910. naš knezoškof izjavil, da se spominja iz „skrbečega in potrtega srca nezaslišanih škandalov, ki jih provzročuje liberalno učiteljstvo na Goriškem nekaznovano — — —“

Na poziv, naj „Novi Čas“ pové, kje so nekaznovani škandali, je ta namignil na komenskega učitelja tov. Jos. Streklja in solkanskega nadučitelja tov. Fr. Bajta. Pri tem je še dodal, da bi se bil zadnji izjavil v uradnem poročilu na c. kr. okrajni šolski svet, da dela pogosto prejemanje sv. zakra-

mentov otroke malomarne, lene in tope za učenje.

Šolske oblastnije so preiskale, kje so škandali, in prišle so do sklepa, da niso nobenih škandalov, in ker jih ni, jih tudi ne more kaznovati; nastali so pa drugi škandali med pristaši novostrujarjev, ki kličejo kakor tromba sodnega dne, naj novostrujarji krenejo na drugo pot, ker so zašli daleč preč od Krista.

Preiskava je pokazala, da sta oba imenovana korektno postopala. Strekelj je med poukom odvzel neki učenki „medalco“, ker se je z njo igrala, kar bi moral na njegovem mestu pri enakem položaju storiti tudi katehet.

Poglejmo, kako je s škandali solkanskega nadučitelja. Odbor podružnice sv. Cirila in Metoda je bil sklenil, da podružnica priredi 26. julija 1910 tombolo, koncert in ples. Tombola se je vršila na javnem trgu, koncert in ples pa na vrtu Mozetičeve gostilnice. Podružnični predsednik je po sklepu, da bo tudi ples, opozoril odbornike in reditelje, naj pazijo, da otroci ne pridejo k plesišču, ker je šolski mladini prepovedano hoditi k plesišču. Občinski redar je dobil naročilo, naj pazi, da zvečer ob času plesa šolska mladina ne pride na vrt in naj zapodi vsakega otroka preč, če ga tam dobi. Ker je vrt od ene strani neograjen, so prišli nekateri otroci k plesišču. Reditelji in redar so jih zapodili preč. Prišel je tudi redarjev sin poiskati svojega očeta. Tega in še nekega drugega učenca nadaljevalnega tečaja, ki zaradi bolehnosti več časa ni obiskoval šole, navaja novostrujarski poročevalec kot glavna krivca, da sta na plesišču norela. Naslikal je ples tako, kakor da bi se bila na plesišču zabavala pijana mladina pod pijanim nadučiteljem; resnica pa je, da je zadnji od poludne omenjenega dne do konca plesa, ko je izplačal vojaške godce, izpil samo dve pivi in da je preteklo že čez 10 let odkar je zadnjikrat plesal; istina je, da se je prireditelj podružnice družbe C. in M. dne 26. junija 1910 korektno vršila.

Poglejmo drugi „škandal“. — Duhovščina v Solkanu je bila uvedla proti koncu l. 1908. v pozni jeseni poleg predpisanega pouka iz veronauka še vsakdanji pouk iz tega predmeta kot pripravo na prvo obhajilo. Ta samooblastno proti postavnim določbam uveden pouk se je vršil v cerkvi zjutraj v času od 6. do 8., marsikdaj tudi popolne. Otroci so morali zgodaj vstajati in se muditi v cerkvi. Prihajali so prekasno v šolo, so bili že izmučeni, premrazeni in za učenje nerazpoloženi, ali pa celo niso prišli v šolo. Proti temu, da se je postavil tak pouk v najmrzlejši letni čas in da so slabo oblečeni otroci ostajali v mrzli cerkvi po 2 uri časa ter so potem prihajali izmučeni v šolo, ali da so zaradi pouka v cerkvi izostali od šolskega pouka, se je pritožil šolski voditelj na kompetentno mesto ter v svoji vlogi navedel, da tako postopanje dela otroke za šolski pouk lene, malomarne in tope. Novostrujarji so to dejstvo zasuknili ter podtaknili šolskemu voditelju trditve, da prejemanje zakramentov dela otroke za šolski pouk lene, tope in malomarne: podtaknili so mu to kot nekaznovan škandal, ki je nanj knezonadškof opiral svojo izjavo. Prišle so posledice, ki knezonadškofu niso ugajale in za katere se ima zahvaliti napačnim informacijam od strani njemu podrejenih poročevalcev. Kaj je s poljubovanjem relikvij sv. Alojzija (recte sv. Blaža), je že splošno znana zadeva, o kateri ni treba govoriti. Kje so torej škandali? Dornberžanje bi znali o tem kaj povedati, če se novostrujarji obrnejo na predsednika dornberških Orlov!

Najhujši napad na čast solkanskega nadučitelja se je izvršil pretečeno poletje s člankom „Nekaj nezaslišanega“. — Razžaljeni je bil vložil tožbo proti solkanskemu kaplanu Cirilu Zamarju in proti odgovornemu uredniku „Novega Časa“. Zaslišane so bile razne priče. Kaplan C. Zamar je izjavil, da je zvedel vsebino žaljenja še-le takrat, ko je čital članek v „Novem Času“, odgovorni urednik je pa izjavil, da ne ve, kako je prišel članek v list. Tožitelju se ni zdelo potrebno spraviti zadevo pred po-

rotnike; vložil je novo obtožnico proti odgo vornemu uredniku zaradi zanemarjenja njegove službe.

C. kr. okrajna sodnija je razsodila, da je tožitelj prekasno vložil drugo obtožnico, češ, da je bil 6 tedenski rok že potekel, in da se druga obtožnica ne more smatrati za nadaljevanje prve.

Proti tej razsodbi je vložil tožitelj priziv na c. kr. okrajno sodnijo. Ta je v razpravi 24. dec. 1910. ugodila prizivu ter obsodila odgovornega urednika A. Sinigoja na globo 30 K, oziroma na tri dni zapora in na izplačanje tožbenih troškov.

Če pri „Novem Času“ s tem božičnim darom niso zadovoljni, naj si poiščejo boljših poročevalcev; pišejo naj kaj koristnega in naj pustijo poštene ljudi v miru; poiščejo naj poročevalcev „čiste vesti in čiste pameti“; fanatiki in „blazniki, kompromitirajo stvar, preden jo vzamejo v roke“, niso za političko delovanje. Pomni naj, da jih taki ljudje še večkrat pritirajo pred kazenskega sodnika, če se bodo pustili voditi od poročil — političkih otročaje!

Skrajšanje šolskega obiska na Koroškem.

V „Slovenskem Braniku“ čitamo, da je v prosvetljenem veku, ko povsod delajo na višjo, vsestransko izobrazbo, prišel s Koroškega herostratski sklep deželnega zbora, naj se ljudskolski pouk skrči za dve leti.

Najžalostnejše in prava uganka za nepoučenega pa je dejstvo, da so predlog stavili takozvani nemški — naprednjaki!

Kdor pozna politički položaj v tej deželi neverjetnosti, ta takoj zagleda konjsko kopito.

Znano je, da so delovali slovenski in nemški krščanski socialisti že davno za skrajšanje ljudskošolskega pouka. Ta želja se je neštivilnokrat ponavljala v njihovih nemških

LISTEK.

Moja miljena Ma-a.

(Alegorična farza.) Piše Sadinomis.

(Dalje.)

Čas je bežal — ne, lezel je v večnost, jaz pa sem zdihoval po ljubljani Ma-i, poln srčnih ran!

Bilo je okoli 20. septembra l. 19 . . . Popoldne je bilo, ko pokliče moj skrbni gospodar mene hlopea v svojo sobo. Ponižno vstopim ter čakam ukaza. —

Pa mi reče moj gospodar: „Glej, zahotelo se je dični, od vseh mojih hlapcev oboževani deviški Ma-i po tebi. Tvoja je, vzemi jo!“ In zatemnelo se mi je pred očmi blaženstva, in zagibala so se mi tla pod nogami sreče in veselja, da dobim tako ljubljeno, tako zaželeno Ma-o. Zaradi presenečenja mi je odpovedal celo vid, da nisem opazil, kako nežno jo drži moj gospodar poleg sebe, ponujajoč mi jo s svečano gesto na obrazu.

„Sprejmi jo, tvoja je, skrbi za njo, neguj jo! Vse življenje bosta skupaj, naj ti prinaša srečo in veselje. Tvoja usoda bo v njenih rokah. Bolita srečna v veselju in delu si žalost v zajemnosti na vekomaj!“

Tako je govoril moj dobri, ljubeznivi in skrbni gospodar meni svojemu hlapcu; jaz pa sem, sam ne vem kako, segel po nji ter jo odvedel, držeč jo pod pazduho, v svoj mirni stan. —

Zaroko in poroko smo tako nekam hitro izvršili, da se niti zavedal nisem, da sem s svojo miljeno Ma-o v svetem zakonu.

Prve dneve medenega tedna sem užival vso srečo mlade ljubezni.

Z zadovoljstvom sem se oziral po njeni lepoti. Klatkoasil sem jo s svojo neprestano navzočnostjo, nosil sem jo na rokah, zdaj sem, zdaj tja. Dvoril sem ji kakor golob svoji golobici tam gor na strehi. Ona me je bila vesela in jaz nje. Oj, kolikokrat se je zasmejala, da so se ji nežna usteca odprla tja do ušes. Čuval sem jo skrbno kakor z nico v očesu. Vedoč, da imam dovolj nevoščljivcev in zahrbtnih opravljalcev, je nisem pustil izpred oči. Skrbno

sem ji stregel, donášal sem ji, kar je pozelela. Kadar me ni bilo doma, pa sem jo skrbno zaklenil, da bi bila varna pred zalezovanjem hudobnega sveta. — Nežna in drobnih košcič je prišla k meni.

Želel sem, da bi ne govorili, da premalo zanj skrbim, zato sem ji stregel, kar sem mogel: In moja srčkana Ma-a je vidno začela oblikovati svoje drobne ude.

Ogledoval sem jo in se ji čudil; da je v tako kratkem času postala tako močna. „Da, da, taka mora biti moja gospa Ma-a, taka, košata, da se malo postavi in da ne bodo moji sohlapeci brusili jezikov, da ji še jedi ne privoščim.“ Skrb za udobno življenje mile Ma-e me je odvadilo marsičesa.

Nehal sem hoditi na izprehode, v gostilnice se nisem več pokazal, odpovedal sem se vsakemu priboljšku, celo kajenje sem opuščil, in vse le zato, da bi čim skrbneje postregel svoji srčno ljubljani Ma-i. Kaj zato, če so mi sohlapeci očitali filistrstvo, če so se mi v obraz rogali, da vidno hujšam ter mi pravili, da imam komarjeve noge, vse sem preslišal, vse potrpel, saj sem vedel, da je moj

edini poklic živeti za ljubo Ma-o, da je njena blaginja moja sreča, moje življenje, vita vitae meae!

Ma-a pa je napredovala v svoji bujnosti od dne do dne v veliko moje veselje in mojo srečo.

Dogodilo se je nekega lepega dne, da je naju posetil naš ljubi dedek. Tako nepričakovano je prišel in še tako v zgodnji uri. Prav res, užaljen sem bil, ker je tako nenadoma stopil v hišo. In pomislite, prvo vprašanje je bilo, kje je ona.

Uboga sirotica je bila vsa zmešana, še novega predpasnika ni utegnila obleči. Ta dedek, kako jo je pregledoval in tipal, skoraj bi bil ljubosumen. Pregledal ji je celo vse zobke, nešteto krat je morala ziniti. Mislil sem, da se ji v ustih kaj dela, začelo me je že skrbeti. A končno je dedek vendarle zadovoljno pomežikal. Potapljaj jo je po bokih in pohvalil me je, da lepo skrbim zanj, le nekaj mu ni ugajalo, obleka se mu je zdela že malo oguljena, zato mi reče: „Obleke ji nikdar ne zamenjaj, po njeni vnarnosti sodimo tvojo skrb in natančnost.“ — Jaz pa, vsvesti si velike

kakor v slovenskih časopisih in na shodih, odkar imamo novi drž. šolski zakonik. Opozarjamo le na knjižico dr. Gregorca „Stara in nova šola“. Znano pa je tudi, da je koroški kmet, bodisi nemški ali slovenski, po ogromni večini nasprotnik šoli. In pri njem je agitacija za skrajšanje šolskega pouka vedno učinkovala. Nemški svobodomiselnici so se taki agitaciji upirali. Kako je torej prišlo sedaj do preobrata?

Iz povedanega je jasno, da je imel kmetiško množico za seboj le tisti, ki je obetal skrajšanje šolskega obiska. Posledica je bila, da so naprednjaki skoraj v vseh pristnih kmetijskih občinah izgubili mandate, ostali pa se jim majajo. Da si pridobe zopet vpliv in moč, so udarili sami na nazadnjaško struno. Kaj je nemškemu „fortschrittlerjem“ po mestih in trgih za kmetiško izobrazbo? Prav toliko kakor izvestnim činiteljem v krščanskosocialnih strankah. Kmeta potrebuje oba le za molzno kravo in za glasove pri volitvah. Mestni in trški sloji itak šolajo svoje otroke v ljudskih šolah kvečjemu do 12 leta, potem pa jih pošljejo v srednje in strokovne šole.

Novi nazadnjaški zakon bo najhuje udaril slovensko prebivalstvo, ki je vičinoma kmetiško. Ker so koroške šole itak kričeča nepravilnost, so se do sedaj v njih le najnadarnejši otroci naučili v 6. letih razumevati pouk, ki je nemški. Šele zadnji dve leti, ko se je bil otroški duh razvil, so začeli samostojno misliti in svoje misli polagoma izražati v tujem jeziku, dasi okorno. Razentega je bilo v šolah, kjer so uvedene slovenske ure, mogoče šele v zadnjih dveh letih doseči, da so dobili otroci veselje do slovenske knjige. To vedo potrditi tudi tisti slovenski duhovniki, ki se požrtvovalno trudijo, da nauče pri krščanskem nauku slovenske otroke slovensko čitati. Prva leta se bavi veronauk itak le bolj z ustnim pripovedovanjem. Prav zadnji dve leti pa se je moglo uvesti čitanje slovenskega evangelija.

Z novim zakonom so se našli v obsegu nemški naprednjaki z nemškimi in slovenskimi krščanskimi socialci v potiskanju nižjih slojev v temo nevednosti. Resnično žalostno, da ne more biti bolj!

Zadnja hrvaška šola na Ogrskem.

Pod tem naslovom objavlja „Hrvatski Pokret“ članek, ki dokazuje postopno padanje hrvaškega življa na Ogrskem. To dejstvo pa je za Hrvate na Ogrskem v resnici katastrofalno. To pomenja, da Hrvatje na Ogrskem v nekoliko desetletjih — izginejo. Iz tega članka priobčujemo podatke. Na Ogrskem obstoji 25 odstotkov nemadarskih šol. In to: 3 in pol milijona Rumunov ima 2439 romunskih šol; 2 milijona Slovakov ima 467 slovaških šol; 2 milijona Nemcev 451 nemških šol; 400.000 Malorusov 66 maloruskih šol; 20.000 reških Italijanov 11 italijanskih šol in 30.000 ogrskih Hrvatov ima samo eno edino hrvaško šolo — zadnjo!

zanikrnosti, vzdihnem: „Ljubi dedek, pozabil sem, odpustite, preveč jo ljubim, zagledal sem se v njene vrline, in Bog mi je priča, da sem pozabil na njeno obleko. Popraviti hočem, ljubi dedek, prosim vas odpustjanja, ne imejte srda name v svoji blagi duši!“ — „Že prav, ko te drugi obiščem, mora biti ta nedostatek v redu, zakaj od skrbnega negovanja tvoje Ma-e je odvisna tvoja sreča in bodočnost ter sreča mlade generacije! Z Bogom!“

In šel je... Meni pa je padla prva grenka kaplja spoznanja v srce.

V bolečinah sramote in kesanja sem teklen v prvo prodajalnico ter kupil svilnate robe za svojo miljenko. Skrivaj sem ji dal pri-krojiti obleko in niti trpel nisem, da bi se sama oblekla — sam sem ji dal krilce nanjo, jo popel in pogledal, če ji lepo stoji. — Bil sem sicer hipno potolažen, sklenil pa sem že tisti dan, da mora imeti moja miljenka vsak mesec novo obleko. To se tudi vrši do današnjega dne.

Blizal se je konec julija. Živel sem s svojo Ma-o še dokaj srečno in zadovoljno. Dedkov nastop sem deloma že pozabil. Mlada ljubezen je plapolala v najinih srehi. — Lepo rejena je bila moja Ma-a in poleg tega — v blagoslovljenem stanju. Pričakovali smo veselega iznadenja vsakdan.

In res. Dne 8. julija na dan sv. Kilijana je bilo, ko mi je moja dražestna zaupno povedala, da pričakuje vsak čas trenutka, ko me osreči z očetovstvom. (Dalje.)

To je porazna statistika. Toliko poraznejša, ker ima 100.000 Madjarov na Hrvaškem 70 madjarskih šol.

Te šole so bile odprte pod različnimi madjarskimi režimi, a odpirajo jih tudi sedaj pod vladno Tomašić-Khuenovo. In tega bana podpira s svojo „pasivno rezistenco“ hrvaška „državno-pravna opozicija“ — Franko-furtimaši, ki z njimi simpatujejo tudi naši slovenski klerikalci! Enako z enakim!

Naš denarni zavod

Geslo: Kar plodono naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani. registrirana zadruga s omejenim imetvostvom.

Promet do konca grudnia K 367 629-97.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 li v pošt-nih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Uradne ure: Vsak četrtek od 1/2 2.—1/2 3. popoldne in vsako soboto od 6.—7. zvečer.

Srednješolski vestnik.

**** Ženske kot gimnazijski profesorji v Srbiji.** Srbsko naučno ministrstvo je izdalo naredbu, da se smejo na spodnjih gimnazijah za dečke nameščati tudi učiteljice z vseučiliškimi študijami. To svojo odredbo utemeljuje ministrstvo s tem, da vlada v Srbiji pomanjkanje moških učnih oseb.

**** Ruska gimnazija v Parizu.** V Parizu so otvorili prvi razred ruske gimnazije, ki se polagoma izpopolni v vseh osem razredov. Šolnina je določena na letnih 500 frankov. V Parizu živi 50.000 Rusov.

Učiteljski vestnik.

Solidarnosti in stikov je treba!

Celovec, Gorica, Ljubljana, Maribor — ta mesta so kraji, ki jih slovenski narod in slovensko učiteljstvo ne sme izpustiti nikdar izpred oči.

Stokrat in stokrat smo to že poudarjali, pa če bi še tolikokrat, ne bo to stvari v škodo. Saj so to kraji, kjer se izobražuje in vzgojuje slovensko učiteljstvo, saj so to temelji, ki sloni na njih slovensko šolstvo.

In če je morebiti komu vseeno, kakršnokoli prihaja učiteljstvo iz teh vzgojevališč, ne sme biti to vseeno slovenskemu inteligentu, ki se količkaj zaveda, da je od dobrega učiteljstva zavisno dobro šolstvo in od dobrega šolstva takorekoč obstoj naroda.

In tu se moramo zopet spominjati besedi in kritike, ki jo je neki objektivni kritik napisal o razmerju slovenske inteligence do učiteljstva. Besede se glase: „Ideja samopomoči, ki je tako močno vzklikla v učiteljskih organizacijah, nam je pa tudi jasen dokaz, da navzlic vsem trditvam učiteljstvo v boju za svoje interese vendar ni našlo v vodilnih krogih naroda zadostne opore, in da tudi osta'la inteligenca ne sodeluje z njim v toliki meri, kakor to čujemo v navdušenih, premnogokrat od političkih interesov diktiranih govorih.“

Res je, iz tega bridkega spoznanja klije v nas ideja samopomoči, in le v obupu je iskati one gonilne moči, ki jo danes slovensko učiteljstvo nazivlje vztrajnost!

A ne samo slovenske inteligence, tudi slovenskega učiteljstva dolžnost je, da se vedno in vedno obrača tja, odkoder je izšlo in se vedno in vedno opozarja: ni li tam že izvir naše mizerije?

Da, da! Slovensko učiteljstvo je dolžno dajati bodočim generacijam primernih direktiv. Brez primernih migljajev ni lahko dobiti pravih potov.

In ker je naš socialni položaj danes tako zamotan, da ga je že skoraj težko posameznemu učitelju samostojno rešiti, zato je pa še posebej dolžnost že zgodaj se seznanjati z razmerami in položajem!

Naš ideal bi bil, da bi naše učiteljsko dijaštvo pričelo iskati potov za medsebojno zblizanje, ki bi se potom njega resnejše in intenzivneje skupno pripravljajo za bodoče stanovsko delo.

Temu delu torej posvečamo in v ta namen odpiramo zopet letos „Učiteljski vestnik“, da vsaj temeljne pričetke postavljati za svoje ideale. Marsikomu bodo stanovski migljaji, ki jih smo namenjeni podat, odpirali zavest in oči in, če smemo upati, nam prineso novega življenja.

Skupnosti v postopanju bi bilo potreba pa tudi za študij zagledati, ker potem bi tudi iskali skupnosti in stika za ureditvenje pridobljenih idej, da bi se s posameznikom ne razkropile in porazgubile tudi ideje. Hočemo reči, da bi generacije istovrstnega razvoja tudi v bodoče kot učitelji iskale stika in delal-smotreno in skupno.

Če smo se skupno vzgojevali in vzgojili, je naša dolžnost tudi, da skupno delamo v smislu začetnih potov!

Učiteljski konvikt.

Letnino za l. 1911. so plačali: tov. Julij Slapšak in tov. Angela Troštova iz Vodic; tov. Josip Topolovšek iz Turji pri Hrastniku. Hvala!

Mladinski spisi. Večkrat se čujejo pri-tožbe, da primanjkuje primeranih mladinskih spisov. „Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta“ si prizadeva, da zamaši to vrzel in je izdalo tri prav lepe knjige, ki so jih spisali naši najboljši mladinski pisatelji: Gangl, Rape in Slapšak. Le škoda, da učiteljstvo premalo stori za razširjanje in razpečevanje te naše mladinske zaloge. Najmanj toliko izvodov vsake teh knjig bi morala imeti vsaka šola, kolikor ima razredov in oddelkov. Ko bi se držal vsak voditelj tega načela, bi bil prvi zvezek vseh treh pisateljev že lahko razprodan. Mlačnost in malobrižnost nekaterih voditeljev je pa kriva, da imamo še več knjig v zalogi, kakor smo jih pa razpečali. Tudi marsikatera družina bi nabavila te knjige svojim otrokom, če bi učiteljstvo ob ugodnih prilikah n. pr. pri roditeljskih sestankih, priporočalo staršem te naše krasne mladinske spise. S takim podrobnim delom bi koristili narodu in konviktu. Torej, le na delo!

Književnost in umetnost.

„Glasbena Matica“ priredi v nedeljo, dne 15. t. m., svoj redni koncert. Na vzpo-redu so tudi skladbe dveh naših tovarišev, in sicer poje pevski zbor „Gl. Matica“ Juva-nčevega „Pastirja“ in 4 Adamičeve skladbe: „V gozdu“, „Deklece, podaj mi roko“, „V snegu“, „Petnajst let“. — To je častno za oba skladatelja in za ves stan!

Zvonček. Izšla je prva številka XII. letnika tega našega izbornega mladinskega lista s to prelepo vsebno:

E. Gangl. Materi. Pesem. — 2. F. Zagorec. Usmilite se ptičič! Vinjeta. — 3. Ivo Trošt. Učitelj Breznik. Povest. — 4. E. Gangl. Veselo potovanje. Pesem. — 5. Iv. A. Moji zajčki. Opis s podobo. — 6. Fran Košir. Zgodbe o Komarjevem Jurju. Povest. — 7. E. Gangl. Zvezdica. Pesem. — 8. Drag. Humek. Majka pri-roda pripoveduje. Bajka s petimi podobami v barvotisku. — 9. G. S. Novoletno voščilo. Podoba. — 10. Janko Legat. Novo leto siromakov. Povest. — 11. Milan Dolinar. Kresnice in kralj iz devete dežele. Slo-venska pravljica. — 12. R. Gasperin. Črno kravo, molzo našo. Podoba v barvotisku. — 13. Peter Stergulca. Otroci pred 4000 leti. Poučni spis. — 14. Puškin-Stergulca. Zlato in jeklo. — 15. Pouk in zabava: E. Zagorec. Rebus — Hrvaška. — Najstarejši mož na svetu. — Tri največje kužnice. — Uglasbeni pesmi. — Kotiček go-spoda Doropoljskega. — V dvanajsto leto (s podobo v barvotisku).

Zvonček je dobil novo sliko na platnicah in nove inicijale, oboje krasno delo našega slikarja Gasparija. Zvonček ima v tej številki tudi originalne risbe tov. K. Humka, tov. R. Gasperina in tov. F. Zagorca. Lepše opremljenega mladinskega lista si ne moremo misliti. Naša mladina bo imela z njim največje veselje. Priporočajte in ši-rite Zvonček!

Češte slovinská mládež. Tako je naslov članka, ki ga je spisal prof. dr. Lju-devit Pivko in ki so ga v svoji 353. št. v. z dne 24. decembra lanskega leta priobčile „Lidové Noviny“, največji in najuglednejši češki dnevnik na Moravskem. — Pivkov članek je informativnega značaja. Govori o po-četku naše mladinske literature, o njenem na-predku in razvoju ter slika njeno današnje stanje. Članek je pisan jedrnat in pregledno ter imenuje vse uglednejše naše mladinske pi-satelje in njihova dela. Dr. Pivko objavlja tudi dva prevoda, in sicer Palnakovo „Jezó malih“ in Črnečev „Ludovíkového konja“, oba spisa iz „Zvončka“. Prof. Pivku moramo biti hval-ježni, da je seznanil češko javnost z našo mla-dinsko književnostjo. Utegnemo celo učitati, da se začne tamkaj bolj zanimati zanjo, nego se zanima zanjo pri nas takozvana inteligenca. Čehi že vedo, kaj pomeni otroku knjiga, zato pa imajo bodočnost. GL.

Politiški pregled.

*** Rekonstrukcija kabineta.** Ministrski predsednik baron Bienerth je predložil cesarju listo novega kabineta, ki jo je cesar sprejel. Novo ministrstvo je sestavljeno tako-le: mini-strski predsednik baron Bienerth; minist-r za notranje zadeve grof Wickenburg; naučni mi-nister grof Stürgkh; justični minister dr. Hohenburger; finančni minister dr. Robert Maier; minister za javna dela češki birokrat Marek; poljedelski minister baron Wiedmann; domobranski minister Georgi; železniški mi-nister Poljak Glombinski in poljski minister kraljan grof Zaleski. Mesto češkega in nemškega ministra krajana je ostalo nezasedeno. Novo ministrstvo je skrajno birokratsko, reak-cionarno in nemško. Splošno sodijo, da mu je določeno le kratko življenje.

*** Avstrijski državni zbor je sklican** k prvi seji na torek, dne 17. t. m. Na dnevnem redu bodo vladne predloge glede proračunskega provizorija za leto 1911 in agnosciranje dosedaj še neagnosciranih oporekanih državnoborskih mandatov.

Kranjske vesti.

—r— **Iz šolske službe.** Namesto vpo-kojenega višjega rudarskega svetnika Josipa Koršiča je imenovan za krajnega šolskega nad-zornika obeh c. kr. rudarskih šol v Idriji višji upravitelj Franc Bouška.

—r— **V osmi činovni razred** je po-maknjen Ivan Krulc, c. kr. vadniški učitelj v Ljubljani.

Štajerske vesti.

—š— **Na Muti** smo priredili na Štefa-novo v poslopju družbine šole veselico, ki je napolnila prostorno dvorano do zadnjega ko-tička. Opazili smo pri tej prireditvi mnogo do-mačinov in okoličanov, ki so bili prvokrat na slovenski veselici, pa gotovo niso bili tudi zad-njikrat. Začetkom je govoril nadučitelj Hren v poljudnem govoru o važnosti ljudskega štetja. Ko je omenil, da je bilo pri zadnjem ljudskem štetju blizu 1000 Nemcev in le 129 Slovencev, se je oglašil star in ugleden mož, češ, da on ne pozna na Muti niti deset pravih Nemcev.

—š— **Štajerski deželni šolski svet** je dovolil ustanovitev nemškega otroškega vrtea po Schulvereinu v Vojniku, tako poročajo nemški listi. Ali je ta otroški vrtec, ki ga obiskuje sicer samo deseterica povrh še slovenskih otrok, doslej obstojal brez oblastnega dovoljenja?

—š— **Učni tečaj za učiteljstvo.** Me-seca marca se vrši na moškem in ženskem učiteljskem v Gradcu po en tritedenski učni tečaj za dotične učitelje, oziroma učiteljice, ki se hočejo izvežbati za poučevanje slaboumnih. Udeležbo je treba naznaniti do 15. januarja okrajnim šolskim svetom.

Goriške vesti.

—g— **Goriški laški visokošolci** pri-rejajo po celi Furlaniji shode, na katerih go-vorijo o laškem vseučiliškem vprašanju; spre-jemajo na shodih resolucije, v katerih zahte-vajo laško vseučilišče v Trstu. Laški klerikalni lis „L' Eco“ prišteva te shode uspehom laške klerikalne stranke ter piše, kakor da bi pri-re-jali one shode laški klerikalni visokošolci, o katerih pa do zadnjega časa nismo nič slišali na Goriškem.

Tržaške vesti.

—t— **Koliko je vredna obljuba av-strijskega naučnega ministra?** Našim čita-teljem je znano, da je minister Stürgkh v svojem govoru na interpelacijo dr. Rybača slovesno izjavil, da bi s 1. januarjem 1911 na državni dekliski šoli v Trstu nameščena stalna podučiteljica za neobvezni slovenski pouk. Da-nes je trinajsti dan januarja 1911, a o novi slovenski učiteljici ni ne sluha ne duha, dasi je bilo mesto razpisano z nastopnim rokom 1. jan. 1911 in je dotični strošek v proračunu zagotovljen. Porečejo sicer na tržaškem namest-ništvu, da smo sitni, ker vedno tožimo, a go-spoda naj ne pozabijo, da ne dele miloščine, ampak da bi morali vršiti dolžnost. Ali smo morda na Turškem za Abdul Hamida? Kakor kažejo dejanja — smo!

Iz slovanskih pokrajin.

O Češki vsesokolski zlet bo leta 1912. v Pragi; tega leta bo tudi petdesetletnica usta-novitve prvega češkega sokolskega društva. Ta zlet bo obenem tudi I. vseslov. sokol. kongres. Na vsesokolski zlet, ki bo po bogatosti pro-grama, po številu udeležnikov prekašal vse do-sedanje zlete, se Čehi že marljivo pripravljajo. — „Češka obec sokolska“ je štela 1909. leta 842 društev s 85.424 člani in članicami. Isto leto so ustanovili 44 novih čeških Sokolov s 7224 člani. Od tega pripada na Moravsko, torej ravno na najbolj klerikalno deželo, skoro 50%.

Razgled po šolskem svetu.

— **300.000 kron Češki Matici šolski** je zapustil železniški nadzornik Ladislav Kuchyuka.

— **Ruska reakcija na visokih šolah.** Leta 1905. so dobile ruske visoke šole avto-nomijo. To pa ni všeč nekaterim ruskim re-akcionarnim profesorjem. Te dni so imeli ti profesorji v Peterburgu zborovanje, kjer so se posvetovali o situaciji na visokih šolah. Dejali so, da je življenje na visokih šolah preveč svo-bodno in da je treba avtonomijo iz l. 1905. odpraviti. Prepovedati je treba vse dijaške, tudi znanstvene organizacije. Dijaki morajo sploh biti pod najstrožjim nadzorstvom. Tudi na to bo treba skrbneje paziti, kdo bo ime-novan za profesorja na visoko šolo. Ministrski predsednik Stolypin je po zborovanju profe-

fesorje sprejel in jim povedal, da se popolnoma strinja z njimi. Seveda: enako z enakim!

— **Rumuni proti nemški šoli.** V občini Michaleze, ki je popolnoma rumunska, imajo nemško, pravzaprav ponemčevalno šolo, ki jo seveda obiskujejo sami rumunski otroci. Toda rumunskim kmetom se je zdaj vendarle začelo svitati in izprevideli so, da jim nemška šola otroke samo izprija. In zadnjič je njih jeza priklopila do vrhunca: vdrl so z biči in palicami v šolo in so izpodili iz nje nemške učitelje, otroke pa poslali domov.

— **Novi šolski zakon v ruski dumi.** Veliko zanimanje je zbudila v dumi in v zunanjem svetu predloga o novem šolskem zakonu. Tudi debate o njem so bile živahne. Dasi novi šolski zakon ni odgovarjal pravičnosti in je imel namen rusificirati neruske narode, ker je določeval ruščino kot ruski jezik v ljudskih šolah, je bil v njem vendar storjen korak naprej, ker je določeval splošno šolsko dolžnost. Misli so že, da bo zakon sprejet, ko je vlada hipoma izpremenila svoje stališče in je predlogo umaknila, ker baje ne zmore ogromnih stroškov 10 milijonov rubljev, ki bi jih zahtevala uvedba novega splošnega šolskega zakona. Finančni minister nima denarja za take stvari, ker ga celo za bolj potrebne državne zahteve baje primanjkuje. Ta korak vlade je v dumi zbudil ogorčenje in več poslancev je najmočnejše protestovalo proti takemu postopanju ministrstva, ki je na ta način samo uničilo kulturno delo, ki bi ga bila duma izvršila z reformo šolskega zakona.

— **Verski pouk v neruskih šolah.** Šolska komisija v ruski dumi je sprejela predlog škofo Jevlogija, po katerem se v kraljevskih krajih ruske države v Belorusiji in Malorusiji uči ruski verouk. Poslanci so zaman protestovali proti tej krivični določbi.

— **Proti učiteljstvu in proti ljudski šoli** ruja venomer goriški novostrojarski list „Novi Čas“, ki je glasilo goriškega knez nadškofa dr. Francisa Borgie. V zadnji številki hujša zopet proti učiteljstvu, zraven pa pravi, da je v tolimskem političnem okraju preveč šol; v Ravnah, v Jagrčah in še na drugih mestih bi morali zapreti šole po mnenju glasila goriškega nadškofa! Toži tudi zaradi prevelikih naklad na šolo. Kdo pa je kriv teh naklad? Samo Goriška v celi Avstriji nima deželnega šolskega zaloga, ampak okrajne šolske zaloge, ki so seveda veliko breme za davkoplačevalca. Kriva, da imajo na Goriškem okrajne šolske zaloge in ne deželne šolske zaloge, je tista imenitna zveza med Pajerjem in Gregorčičem, po kateri se vrši le to, kar hočejo Lahi. „Novi Čas“ naj prime Gregorčiča; on je glavni krivec, da Goriška nima deželnega šolskega zaloga ter da so naklade za šolo po okrajih že neznosne.

— **Evropska vseučilišča.** Nemčija in Italija sta na prvem mestu glede števila univerz; vsaka ima po 21 univerz, toda glede števila študentov prekaša seveda Nemčija Italijo. — Francoska ima 16, Angleška 15, Avstrija 11, Rusija in Španija po 9, Švica 7, Nizozemska 5, Belgija 4, Švedska 3, Romunija dvoje vseučilišč. Nemčija ima največ študentov, okoli 50.000, Francija ima 32.000, Avstrija 30.000, Angleška 25.000, Italija 24.000, Rusija 23.000. Število dijakov v ostalih državah je 5000—10.000. Število vseh evropskih univerz znaša 124. Največja univerza od leta 1908 je berlinska, ki je imela 13.884 dijakov, za tisoč več kakor pariška. Na vseh evropskih univerzah študira okoli 220.000 študentov.

— **Nedružen pritisk** na češkega očeta se je zgodil pred kratkim v Žatcu. Tamošnji črevljar Čeh M. stanuje v hiši, ki je lastnina znanega Dreherja, lastnika švehatske pivovarne. Črevljarjev sinček je vpisan v šolo, ki jo vzdržuje „Ustredni Matici Školska“ v Žatcu. Na očeta so Nemci pritiskali, da naj dečka vzame iz matične šole med šolskim letom ter ga vpiše v nemško javno šolo. Pravni zastopnik Dreherja, dr. Margolin, mu je celo žugal, da mu odpove

stanovanje. Zaradi tega pritiska prisiljen je omenjeni oče napisal okrajnemu šolskemu svetu v Žatcu prošnjo, ki v njej izrečno trdi, da mu je dr. Margolin naznanil odpoved stanovanja v slučaju, ako ne vpiše dečka v nemško šolo. V prošnji omenja, da je s tem njegov obstanek v nevarnosti, ker ne izgubi le stanovanja, temveč tudi svoje odjemalce in tako pride s svojo družino v veliko bedo. Okrajni šolski svet je prošnjo črevljarjevo poslal vodstvu matične šole, da izrazi o tej zadevi svoje mnenje, in tako je prišla zadeva na dan. Zanimivo je, da se upa takšen pritisk provzročiti bogati Dreher, katerega pivo pijejo tudi v čeških in sploh slovanskih gostilnicah.

Splošni vestnik.

Na šestih krajih bo zidala družba sv. C. in M. v bližnji prihodnosti šolska poslopja. Tri S. Jakobu v Trstu zgradi trinatropno šolsko poslopje; stroški bodo znašali krog 400.000 K. V Vodičji vasi na Koroškem postavi v kratkem novo trirazrednico; zgradba bo stala okrog 48.000 K. — **Gorica** dobi družbeno dvorazrednico in otroški vrtec; stroškov za novo poslopje bo krog 46.000 K. V Studencih poleg Maribora namerja družba zgraditi letos enako šolo z vrtcem kakor v Gorici in šteti ji bo treba nad 30.000 K. Poskrbeti mora naposled otroškima vrtcem v Škedenju in pri S. Mariji Magdalenici zgornji poleg Trsta novi poslopji; stroški na teh dveh krajih so proračunjeni na 23.000 K. Seštejno navedene vsote, ki pa naposled gotovo ne bodo zadoščale, in našli bomo, da bo morala družba sv. C. in M. pripraviti pol milijona in kakih 50.000 kron, da izvede gorenje namere. Glede na tolike potrebne stroške se mora podesetoriti v novem letu naša požrtvovalnost. Navedene številke glasno kličejo: **Slovenec, podpirajte družbo C. in M!**

Podmaršal Gjuro Čanić umrl. Na Dunaju je umrl podmaršal Gjuro Čanić. Hrvat Jelačičevega kova. — Gjuro Čanić je oni hrvaški rodoljub, ki je „Družbi sv. C. in M. za Istro“ podaril nedavno 25.000 kron, a je želel, n j bo njegovo ime za njegovega življenja tajno. Koliko je še takih vojakov?

Papir so podražili. Avstrijske tvornice papirja so zvišale cene celuloznega papirja za 2 K pri 100 kg. Ali bodo birokrati hudi!

Zdravilišče za novinarje zgradi mednarodna časnikarska zveza v Portorose v Istri. **Slovenska Šolska Matica** Novi „Spominski listi“ se prodajajo po 20 h in ne po 12 h, kakor je bilo pomotoma natisnjeno v 1. letošnji številki našega lista. — **Publikacije** za leto 1910. se pravkar dotiskujejo in vežejo ter se bodo kmalu razposlale. Kdor želi postati član za l. 1910, še vedno lahko postane, če pošlje 4 K, le ime njegovo ne bo natisnjeno, ker se Letopis že tiska.

Novoletna darila.

Mnogo otrok je dal Bog meni in moji ženi — pravi zakonski ženi. Prijatelj me je večkrat svaril: „Tomažek nikari tako! To bo drag šport! Naši delodajalci nas preslabo plačujejo.“ — Toda ostal sem Tomaž. Sedaj pa, ko čutim srčne rane težav in skrbi, spoznavam svojo napako. Otroci rastejo, hočejo vedno več obleke, obuvala. Hodijo v šolo, treba knjig, zvezkov, papirja, priprav za ročna dela itd.

Moja žena — prava zakonska žena — pa mi dela tedenske pridige tako-le:

„Vidiš, Tomažek, kam smo prišli? Kaj pa si misliš? Ali je to življenje? Klobuka nimam, črevlji so slabi, obleka je stara. Vse gre le za otroke.“

Namesto, da bi si kaj privoščila — vsaj za potrebo — pa nimam nič. Kuhinjske posode so premajhne! Kuhati moram vedno več! Proti koncu meseca, ko se omara izprazni, pa otroci res toliko pojedjo, da je groza. Učitelji pa ste tudi za nič! Zakaj se ne zedinite in ne napravite štrajka? — Ko bi bila prej vedela, kako se mi bo godilo, ne bi bila vzela učitelja.“

Tukaj me pa zadene v Ahilovo peto, pa ji rečem: „Veš, ljuba polovica, kar amen naredi tej pridigi!“

Saj spoznavam, da sem bil neumen — pa ti tudi. Toda kar je, to je. Če bi bili otroci ovce, bi jih prodal vsaj polovico. Treba trpeti, bo že Bog dal bolje.“

„Seveda bo Bog dal, da ne bomo nič imeli“, mi odvrne žena. „Stotisoč za biko in krave, za učiteljstvo pa nič.“

Naj vzame vrag naše zatiralce!

Čestiti Lampe naj pride k nam en teden na hrano, pa bomo videli, kako bo — tanko dihal.“

Tako mi večkrat žena govori in prav pravi! Ob sedanjih draginjah je za učitelja z obilo družino neznosno! Hujših muk ni, kakor ko vidi družinski oče upadlo lice svoje žene, blede in uborno opravljene otroke, pa — kakor poje mladi pesnik:

Prazne kašče, prazni žepi,
zunaj zima, mraz?

Tako pridigo in tako premišljevanje sem imel pred novim letom.

Kar naenkrat pa zaslišim po veži ne navadno hojo. Potrka in vstopi — kdo?

Naš prijatelj, čestiti Lampe! Pa pravi: „Ne bojte se, ne čudite se! Vaš prijatelj sem! Imate otroke, pa malo denarja. Delal bom za izboljšanje vaših plač. Za sedaj pa sem Vam prinesel nekaj diet od svojega poslaništva. Čemu bom nabiral denar? Saj pravi Kristus: Kdor ima dve suknji, naj da eno tistemu, ki nima nobene. — Veselo novo leto!“ pa je izginil.

Moji ženi so začele po licih teči solze veselja. Jaz pa sem zijal kakor tele — Bog mi grehe odpusti! Nisem vedel, ali bedim ali sanjam. Zato pa nisem čul, da je zopet nekdo potrkal na vrata. Pa vstopi — kdo? Poslanec Jaklič, pravi krščansko-misleči Jaklič, pa reče: „Veselite Vam in vsej družini! Do sedaj sem bil krščansko-misleč, od sedaj pa bom tudi krščansko-živeč. Draginja vidno raste, družino imate, a plača je majhna. To se mora predrugačiti! Za sedaj vam dam nekaj svojih diet. Kmalu pa bomo izboljšali plače. Krivico moramo popraviti! Četudi imam široke hlače, dušo pa vendar le imam. Le nikari tako čudno ne glejte! Z Bogom!“

Bil sem popolnoma omamljen in brez zavesti. Usta so se mi otprla kar na iztežaj. Žena pa me predrami in vzklikne: „Čudeži se gode; glej, koliko denarja! Še te imam rada, če prav si — učitelj.“

Izpreobrnjeni Tomažek.

Apel na stanovsko zavedne tovariše. Stanovsko zavedne tovariše prosimo, naj nihče ne kompetuje na razpisano mesto v Krškem!

Ne zabite „Učiteljskega konvikta“!

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 2719/ad. Kranjsko. 1—1

Na dvorazredni ljudski šoli v Starem trgu pri Poljanah se nadučiteljsko mesto razpisuje v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje je predpisanim službenim potom semkaj vlagati do 30. januarja 1911.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju, dne 30. decembra 1910.

Št. 2658.

Na trirazredni ljudski šoli v Dragatušu se učno mesto razpisuje v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predpisanim službenim potom semkaj vlagajo do 30. januarja 1911.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju, dne 18. decembra 1910.

Listnica uredništva.

M. K.; Porabimo. — J. L.; Nekrolog priobčimo prihodnjič.

Zagrebski Franck kot lovarniško zna priporočamo najboljši pridatek za kavo!

Knjigoveznica Anton Janežič Ljubljana Florijanska ulica 14 se priporoča slav. šolskim vodstvom in gg. učiteljem za izvrševanje vseh v knjigoveško stroko spadajočih del. 24—5 Pri večjih naročilih 10% popusta.

Zahvala.

Dolžnost nam je, da se tem potom zahvaljujemo vsem onim, ki so nam pisмено ali ustno izrazili svoje sožalje ob smrti našega očeta, oziroma tasta in starega očeta gospoda

Josipa Čerina

nadučitelja v p. in imejtelja zaslužne kolajne.

Posebno se zahvaljujemo domači duhovščini za častno spremstvo in za tolažbo, ki jo je dajala rajnkemu med boleznijo, č. gg. Hybačku, profesorju in Karlu Grosu, prefektu zavodov sv. Stanislava, ki sta prihitela k pogrebu, slavnima šolskima vodstvom v Toplicah in Zagorju kakor tudi učiteljskima zboroma in šolski mladini za korporativno udeležbo pri pogrebu, slavnemu pevskemu zboru za krasne žalostinke, vsem darovalcem vencev, vsem tovarišem učiteljem in tovarišicam učiteljicam, in vsem drugim, ki so s svojo udeležbo pri pogrebu počastili spomin dragega nam rajnkega.

Ljubljana-Zagorje 13. januarja 1911.

Žalujoci ostali.

Učiteljska tiskarna priporoča sledeče knjige:

Učne načrte za Kranjsko za eno- in K	
dvorazrednice po	—50
od tri- do osemrazrednice po . . .	—60
Načela za obči načrt ponavljalne šole	—25
Cesarska pesem, četveroglasna . . .	—14
Brunet, Telovadba, najnovejša izdaja	4—
Adamič, Slava cesarju Francu Jožefu I.	4—
Besedilo k Adamičevi spevoigri . . .	—10
Štupar, O prvinah in spojinah . . .	1:50
Dr. E. Bretl, Kako si ohranimo zdrave in trdne zobe	—20
Izvršilni predpis k dok. šol. in uč. redu	1:20
Učit. pokojninski zakon za Kranjsko	—20

Mladinski spisi:

A. Rapè: Mladini I.	1—
J. Slapšak: Spisi Mišjakovega Julčka I.	1—
E. Gangl: Zbrani spisi za mladino I. .	1—
A. Rapè: Dane	1—

Telefon št. 118.

Poštna hranilnica št. 76.307.

Učiteljska tiskarna

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 8.

priporoča sl. krajnim šol. svetom, šol. vodstvom in učiteljstvu

uradne tiskovine iz svoje zaloge

Ceniki se pošiljajo zastonj in franko. Tudi vse tiskovine za županstva ima tiskarna v zalogi.

Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvrši točno, okusno in po solidnih cenah. Tiskanje muzikalij in časopisov.

Učiteljska tiskarna priporoča sl. šol. vodstvom in gg. učiteljem razun vseh najnovejših tiskovin za ljudske in meščanske šole posebno:

Razne napise na lepenki. Vse vrste poštnih tiskovine za šolsko uporabo. Vse uradne in vse knjigovodstvene tiskovine za obrtno-nadaljevalne šole, prirejene po strok. učit. g. H. Podkrajšku. Vse tiskovine za otroške vrtce. Razne mape za uradne spise, za šol. matico iz posameznih listov, za zbirko normalij itd. Spominske liste za dečke in deklice, izdane od Slovenske šolske matice. Podkladke, ovojni papir, pivnik, pisemski papir za šolsko uporabo.

Našim rodbinam
priporočamo 52-35

Kolinsko cikorijo

Josipina Herrisch
Ljubljana, Jurčičev trg 3
priporoča svojo bogato zalogo čevljev, gamaš
in galoš po najnižji ceni. 26-21
— Zunanja naročila se točno izvršujejo. —

Lak za šolske table
črn in medel
: Olje proti prahu :
priznано najboljšo prodaja
Adolf Hauptmann
v Ljubljani.
Prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.
Zahtevajte cenike! 52-46

Najnižje cene. Največji izbor.
Skrbno izdelovanje
Preobleke. Popravila.
L. Mikuz
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mesni trg.
52-50

Anton Krušič,
krojaški mojster in trgovec
v Gorici 26-18
Tržaška ulica števil. 16
v lastni hiši.
Moja delavnica se nahaja v
bližini slov. kmetijske šole.
Opozarja se gg. odje-
malce, da je došla rav-
nokat velika množina
raznovrstnega blaga naj-
različnejših kakovosti iz
avstrijskih in angleških
tovaren
za vsak stan.
Posebno se priporočam
cenjenim gg. učiteljem v
mestu in na deželi.

Nizke cene
elegantna oblika
velika trpežnost
so lastnosti, ki jih ima
! obuvale !
češke trdke
V. Havel v Blatni
(Južno Češko). 52-37
Cenik, v katerem je navedeno podrobno na-
vodilo za jemanje mere, pošljem takoj franco.
Definitivnim učiteljem dovoljujem na
... željo male mesečne obroke. ...
Nepriležno blago rad zamenim!
Poprave čevljev se izvršujejo kar naj-
skrbneje.

Fr. Burger
Spodnja Šiška pri Ljubljani
parotovarna lesnih izdelkov in vseh
v mizarstvo stroko spadajočih del.
Specialnost: 26-20
Šolske klopi
najnovejših modelov in vse druge šolske
oprave.
Izvršitev solidna, vestna in natančna. Cene nizke.

Prva avstro-ogr. c. in kr. priv. ameriška
tovarna Cottage-Organs in
orgelj-harmonijev. 52-38
Najboljše
orgelj-harmonije
obeh sistemov izdeluje
in pošilja najceneje
RUDOLF PAJKR
& Komp.,
Kraljevi gradec št. 133
(Češko).
Zaloge: Dunaj, Praga, Budimpešta.
Harmonije na pendel obeh sistemov in vseh
velikosti, z natančno orgeljsko mensuro za cerkve,
seminarje in kot orglje za vajo.
Pošilja se poštne prosto do zadnje že-
lezniške postaje. Gospodom učiteljem visok
rabat. Delna odplačila od 8 K dalje.
Cenovniki gratis in franko.

Avgust Agnola
Ljubljana, Dunajska cesta 13
priporoča svojo bogato zalogo 52-52
stekla, porcelana, svetilk, okvirov, šip itd.
Tintnike za šolske klopi, kakor tudi aparate
za fizikalne poskuse.
Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela.

Zbirke umetnih gnojil
v primernih steklenicah se razdeljuje med
šolska vodstva. Zbirkam se doda še 10 knjižic
kot nekako navodilo za umetno gnojenje. Zbirke
se dobe brezplačno, prosi se le, da se pošlje
za poštino 60 vin. v znamkah.
Prijavi naj se pošljejo na g. Fr. Mulec-a
v Ljubljani, Turjaški trg števil. 3.

C. kr. priv. občna zavarovalnica
Assicurazioni Generali v Trstu
ustanovljena leta 1831.
= Jamstveni zakladi znašajo nad 366 milijonov kron. =
12-7 Poslovni izkaz zavarovalnega oddelka na življenje
meseca decembra 1910. od januarja 1910.
Vložilo se je ponudb 2195 23.126
za zavarovano vsoto K 18,381.105 93 K 179,803.298-62
Izgotovljenih polic je bilo 2014 19.215
za zavarovano vsoto K 16,446.256-63 K 155.608.264 36
naznanjene škode znašajo K 1,050.565-68 K 10,507.942 40

Ozirajte se na trdke, ki
objavljajo svoje oglase
v Učiteljskem Tovarišu.
Važno za ljubomerski
šolski okraj.
Zvezna trgovina v Celju naznanja vsem
p. n. šolskim vodstvom, in p. n. učitelstvu, da
je oddala zalogo šolskih zvezkov, za cel lju-
tomerski okraj g. Alojziju Vrščicu, trgovcu
v Ljutomeru, ter se blagovolite v slučaju po-
trebe obrniti na njega, kjer bodo dobili zvezki
po isti ceni kakor v Celju. Prihranite si pri tem
ogromno poštino.
Z odličnim spoštovanjem 10-25
Zvezna trgovina v Celju.

Pišite po vzorce!
V. J. Havliček a bratr
v Poděbradech na Češkem
izvozna trgovina modnega blaga in roko-
delnih izdelkov
priporoča v preizkušeni in vrlo znani kakovostih
plesno blago, opreme
.. za neveste ..
damasti, kanafas, Havličkovo tkanino,
žepne robe, brisače, namizne in kavne
garniture, platno.

Modno blago.
Sukno. Cefiri.
1 kos Havličkove tkanine „Kvėtuše“
23 m za 16 K. 1 kos Havličkov
tkanine 15 m za K 10-50. Zah-
voje s 40 m letni-
in zimskih okusno
odbranih ostankov
za 68 K franco po
povzetju.
Od teh ne poš-
ljamo vzorcev.
Vzorec franco!
Vzemite najboljši
Samo pri nas pristno.

Modna in športna trgovina
Svilnato blago, baržuni, pliši in ten-
čice, čipkasto blago, žipke, vložki, svilnate
vezenine, Jabots, fichus, damski ovratniki
in kravate, svilnati in baržunasti trakovi,
pozamentirja, porte, žnore, resice, krepince,
krepki in flori za žalovanje.
Šerpe iz svile in čipk.
Oprava za novorojenčke, posteljne podloge
in odeje za vozičke, sukanec za šivanje,
pletenje in vezenje. Dišave, mila in ustna
voda. Narodne vezenine, zastave, trakovi
in znaki i. t. d. 52-47

P. MAGDIĆ, LJUBLJANA
Perilne, volnene in svilnate
bluze
spodnja krila iz batista, klota, listra in
svile, hišne halje, predpasniki, vse vrste
damskega perila, moderci, pasovi, rokavice,
domači čevlji, galoše, nogavice, solčniki,
dežniki, strikane jope, čepice in gamaše za
šport, žepni robci, kopalno perilo.
Posebni oddelek v I. nadstropju za
damske klobuke, slamnike, oblike in
vse nakitne predmete za klobuke, pajčolani,
kitničarja in delavnica za moderniziranje
klobukov, žalni klobuki vedno na skladišču
i. t. d.

Nasproti glavne pošte.
Oddelek za gospode:
Klobuki, cilindri, slamniki, čepice.
Srajce, spodnje hlače, spalne srajce, pred-
prsniki, ovratniki, zapestnice, žepni robci,
nogavice, rokavice, kravate, naramnice,
podveze, dr. Jagrovo zdravstveno perilo,
dežniki, dežni plašči, galoše, gamaše, odeje
za potovanje, palice, ščetke za obleko, lase
in zobe. Za turiste: pelerine, nahrbtnike,
dokolenice, gamaše, plezalni čevlji, palice,
vrvi, cepini, dereze, aluminijeve posode,
thermos. **Potrebščine za sankanje,**
tenis in lovce. — Sokolske potrebščine.

Nasproti glavne pošte.

Za šolsko mladino
že prispele moderne obleke, površniki, športne suknje in pe-
lerine za dečke, kakor tudi za deklice, najnovejša konfekcija.
Pošilja se tudi na izbiro na deželo. Cene jako nizke.
Angleško skladišče oblek
O. BERNATOVIĆ 52-41
Ljubljana, Mestni trg števil. 5.
Izdajatelj in odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“. Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.